

Lausunto Kanta-Hämeen maakuntakaavan 2040 1. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta

Kaupunginhallitus 16.02.2026 § 31
16/00.04.02/2026

Valmistelija

Kaavoittaja Salonen Arttu

Hämeen maakuntavaltuusto päätti kokouksessaan 27.11.2023 käynnistää vaihemaakuntakaavan laatimisen. Päätöksen mukaan maakuntakaava laaditaan kaikki Kanta-Hämeen kunnat kattavana vaihemaakuntakaavana, joka täydentää voimassa olevaa Kanta-Hämeen maakuntakaavaa 2040.

Loimaan kaupunginhallitus lausui kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 15.4.2024 § 98 seuraavaa:

”Pyydämme huomioimaan teemojen yhteensovittamisessa etenkin puhtaan siirtymän ja kestävä liikenteen osalta Varsinais-Suomen maakunnan raja-alueet ja ylikunnalliset vaikutukset. Mm. kierto- ja biotalouden sekä uusiutuvan energiantuotannon osalta maakuntien raja-alueille voi muodostua toisistaan hyötyviä keskittymiä. Puhtaan siirtymän ja kestävä liikkuksen edesauttamiseksi myös maakuntarajat ylittävän liikennejärjestelmien huomioiminen on tärkeää. Loimaan lähialueelle suunniteltavan maankäytön osalta tulee huomioida etenkin Kanta-Hämeeseen rajoittuvat Loimaan keskeisten alueiden osayleiskaava, sekä Loimaan kaavoitusohjelmaan lähivuosille kirjattu Viipurin tuulivoimaosayleiskaava. Pyydämme huomioimaan myös kaavoituksen ylimaakunnallisen yhteensovittamisen Varsinais-Suomessa voimassa olevien maakuntakaavojen ja Varsinais-Suomen liitossa valmisteilla olevan maakuntakaavan päivityksen osalta, joissa on käsitelty ja voidaan käsitellä samoja teemoja, jotka koskevat Kanta-Hämeen vaihemaakuntakaavaa 1. Eri maakuntien maakuntakaavojen yhteensovittaminen on tärkeää, koska mm. puhdas siirtymä voi painottua perinteisemmästä keskustahakuista kehittämisestä poiketen haja-alueille ja siten myös maakuntien reunoille.”

Hämeen liitto on antanut lausuntoon jo aiemmin 30.9.2024 päivätyn vastineen:

”Hämeen liitto tunnistaa yhteensovittamistarpeen maakunnan raja-alueilla erilaisten maankäytön, energian, ekologisten verkostojen jne. kehittämisessä. Hämeen liitto kutsuu koolle tarvittaessa työneuvotteluja matalalla kynnyksellä maakunnan rajoilla yhteensovittamista vaativista asioista.”

Maakuntahallitus hyväksyi kokouksessaan 15.12.2025 Kanta-Hämeen vaihemaakuntakaavan luonnoksen laitettavaksi nähtäville. Kaavaluonnos on alueidenkäyttölain 62§:n mukaisesti nähtävillä 7.1.–20.2.2026 välisen ajan mm. kaavan verkkosivuilla www.hameenliitto.fi/vaihemaakuntakaava.

Vaihemaakuntakaavan tavoitteena on tukea maakunnan muutosta kohti ekologisesti kestävä taloutta ja kasvua, joka ei perustu luonnonvarojen ylikulutukseen ja fossiilisiin polttoaineisiin. Tähän pyritään hyödyntämällä mahdollisimman hyvin olemassa olevia rakenteita, edistämällä elinympäristön laadun parantamista ja luonnon voimavarojen kestävä käyttöä. Kaavan maankäyttöratkaisuilla tuetaan ja edistetään uusiutuviin energialähteisiin nojautuvaa energiantuotantoa, päästöjen vähentämistä sekä pyrkimystä vähähiiliseen talouteen. Liikenteen aluevarauksilla pyritään turvaamaan kestävä ja turvallinen palvelutaso arjen liikkumiselle sekä elinkeinoelämän kuljetusten sujuvuus taloudellisesti ja tehokkaasti. Vaihemaakuntakaavan teemoina on puhdas siirtymän, kestävä liikkuminen

ja kulttuuriympäristöt. Lisäksi kaavatyössä tehdään teknistä kaavakartan selkeyttämistä, korjataan virheellisiä tietoja ja ajantasaistetaan kaavaa.

Loimaan lähialueelle kaavaluonnoksessa on esitetty mm. seuraavia asioita:

- Maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristöt pienenevät (Humppila/Ypäjä).
- Ohjeellisen uuden voimajohdon linja poistuu (Humppila).
- Tuulivoimaloiden alue laajenee hieman rautatien kaakkoispuolella ja pienenee hieman vt2/vt9 risteysalueen pohjoispuolella (Humppila).
- Uusi valtakunnallisesti merkittävä arkeologinen kohde (Humppila).
- Rautatien merkintä muuttuu. Symbolia ei ole selitetty kaavakartan merkinnöissä ja määräyksissä, mutta siinä on eri värisenä ”Merkittävästi parannettava päärata” -merkintä (Humppila/Ypäjä).
- Valtateiden 2 ja 9 risteyskohtaan on lisätty Raskaan liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien jakelu-merkintä (Humppila).
- Uusi Jalankulun ja pyöräilyn yhteystarpeen sekä Merkittävän yhdystien tai kadun merkinnät Katinhännäntielle, joka johtaa Loimaalle (Ypäjä).
- Uusi kaasulinjan yhteystarvemerkintä Katinhännäntien itäpuolelta kohti Loimaata (Ypäjä).
- Valtakunnallisesti merkittävä maisema-alue, jonka kohdalta poistuu maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta ja maakunnallisesti arvokasta rakennetun kulttuuriympäristön aluetta (Ypäjä).
- Lisäksi kaavalla osoitetaan alueettomia yleismääräyksiä, kuten esimerkiksi aurinkoenergian ohjausta sanallisesti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Rantala Jari

Päätösehdotus

Loimaan kaupunginhallitus toteaa lausuntonaan, että:

1. Turku-Toijala-rautatien kehittäminen on huomioitu kaavatyössä hyvin. Loimaan keskeisten alueiden osayleiskaavassa on myös huomioitu radan kehittämistarve. Kanta-Hämeen vaihemaakuntakaavaluonnoksen rautatien merkintään liittyen teknisenä tarkistuksena todetaan, että kaavakartan merkintöjen selitelmässä tulisi käyttää samanlaista viivatyyppiä, kuin kaavaluonnoksen kartalla ja selostuksen yhteydessä olevissa kaavan merkinnöissä ja määräyksissäkin on käytetty.

2. Luonnoksessa esitetyt Katinhännäntien kehittämismarkinnat tukevat ylimaakunnallisia kulkuyhteyksiä, kuten Loimaan Hämeentien sekä Vanhan Hämeentien varsille yleiskaavassa ja asemakaavassa osoitettuja kevyen liikenteen tilavarauksia ja yhteystarpeita, jotka johtavat Loimaan keskustasta kohti Katinhännäntietä.

Päätös

Hyväksyttiin.